

LEEUWARDER COU-

WARDER RANT.

WOENSDAG

den 5 OCTOBER.

NAPELS, den 5 September.

Ons officieel dagblad, behelst het navolgend adres der militaire divisie van Napels aan Koning Joachim:

Sire! De gevoelens uwer armée zijn onvernietigbaar. Eeuwige liefde aan U. M. en aan uwe dynastie, volkomen gehoorzaamheid aan uwe bevelen, en onkreukbare trouw aan uwen troon. Het leven en het bloed der soldaten van de divisie van Napels zijn verboden op het altaar der eer en des vaderlands, op het voorbeeld van alle onze andere wapenbroeders, die den roem gehad hebben van u te dienen. De gevoelens uwer armée smelten zoo te zamen met die der geheele natie, welke God onder het vaderlijk bestuur van U. M. gesteld heeft. Wij zijn trots van de wapen te volgen, die ten spreuk voeren: Eer en trouw zonder vlek! Wij scheppen er vermaak in, om onzen eed te vernieuwen op dezen dag, waarop geheel de natie uw feest viert.

LONDEN, den 17 September.

Het aantal Engelschen, die zich thans op het vaste land bevinden, is grooter dan men over het algemeen denkt. Volgens de staten, daarvan, zoo te Parys, als te Brussel, en in eenige andere steden van Frankrijk en Vlaanderen opgemaakt, berekend men, dat de uitgaven der Engelschen, voornamelijk in geld, dagelijks meer dan 40,000 ponden sterlings bedragen.

Men maakt in de Hollandsche havens eene scheeps- en militaire expeditie gereed, om wederom bezit van Batavia te nemen. Werklieden, van onderscheiden aard, zijn uitgenodigd om zich voor deze Colonie in te schepen, ten einde het Fort Surabaja, op het Eiland Java gelegen, te herstellen.

Van den 23sten.

Een onzer dagbladen zegt, dat lord Oxford eene audientie gevraagd heeft aan den Prins-Regent, om Zijne Koninklijke Hoogheid de onderrichtingen voor oogen te stellen, die hij van den Koning Joachim ontvangen had, over de voordeelen van een Handels-Traktaat tusschen Groot-Brittanniën en Napels, hetwelk Murat zeer ter harte schijnt te nemen. De Prins heeft hem te Brighton eene audientie toegestaan, en de papiëren zijn aan het Gouvernement overgelegd.

WEENEN, den 18 September.

Sedert onzen vorigen, zijn onder anderen nog voor het congres alhier aangekomen: de russische staatsminister, vrijheer von Stein, en een russisch geheimraad; de pruisische staatsminister vorst von Hardenberg, benevens een staatsraad, een hofraad en een geheimraad van den Koning van Pruisen, en de pruisische luitenant-generaal von Knesbeck; de napolitaansche staatsminister, hertog van Campo-Claro; despaansche gezant, ridder de Labrador; de hertog van Saxe-Weimar; de prins van Salm Kirburg, enz.

Om een denkbeeld te geven van de hoogte der huizen, kan men zeggen, dat men voor 14 kamers, des maands, 18,000 florijnen geboden heeft, doch die niet minder dan 20,000 florijnen te bekomen zijn.

Men heeft alhier berichten wegens de allerongelukkigste gevolgen der oversroomingen, welke in Neder-Stijrien plaats gehad hebben. Na een genoegzaam onafgebroken regen, die den 27, 28 en 29sten augustus plaats gehad heeft, is de aarde op verschillende oorden zoodanig ingezonken, dat men op vele hoogten der gebergten, nieuwe bronnen heeft zien ontstaan, die weldra in beken veranderden, welke zoodanig opzwellen, dat zij alles in hunnen loop medevoerden. Van Drauburg tot Marburg is geen brug overgebleven. Alle de wegen zijn aanmerkelijk beschadigd, en men zal meer dan eene maand noodig hebben, om den bestraten en zoo welgemaakten weg van St. Oswald te herstellen. Het water heeft twee bogen van de groote brug van Marburg medegevoerd en nog twee anderen merklijk beschadigd. Eindelijk is er een groot aantal huizen omvergeworpen; zeer vele landerijen zijn met zand en puin bedekt, en eene groote menigte hout is door het water medegevoerd. In het arrondissement van Hohenmauthen, zijn elf personen omgekomen, en verscheiden anderen min en meer gekwetst. In de streken, door de Drave en de Mur bespoeld, hebben de oversroomingen nog veel treuriger gevolgen gehad: de eerste dezer rivieren heeft alle de molens in zijnen loop medegevoerd, hetwelk een groot gebrek aan meel veroorzaakt heeft; de tweede heeft verscheidene dorpen genoegzaam geheel vernield. Een groot aantal inwoonderen had de vlugt op de daken der huizen genomen, en schreeuwden om hulp; dan het wouden der waterstroomen, verhoederde dat men hun hulp konde aanbrengeu, zoo dat zij, benevens hun vee, allen omgekomen zijn. Zeer veel yzersmederijen, glasblazerijen en zaagmolens, zijn zeer beschadigd.

In de te Inspruck verschijnende courant, der Boshe van Tijrol, wordt thans gewag gemaakt van eenen verschrikkelijken bergval, die des namiddags ten 2 uren van den 21sten april, in een afgelegen dal op de grenzen, 3 uren van Ampezzo, heeft plaats gehad, en waar omtrent men nu eerst van den pasoor te Ampezzo, Ulrich Berlossa, echte berichten had ingewonnen. Een groote kale rotsklomp van kalksteen, brak op bovengemeld tijdstip, zonder voorafgaande sterke regens of veelvuldigen sneeuw, bij slapen dool, en zonder dat men bij dezen bergval de geringste spoor van aardbeving of eenigen zwavelstank gewaar werd, digt bij het dorp Botèna, geheel onverwacht los, en stortte met de snelheid des bliksems naar beneden, voor het dorp Borchè, de beek Boite en het engè dal, op de twee dorpen Tauglen en Marciana, welke beide laatste, op een eenig huis na, geheel onder de steenen en het puin begraven werden. De bergpuin hoopte zich aan sommige plaatsen tot 30 vademen op; en bereikte zich in de lengte en breedte, na genoeg een half uur uit. Een getal van 362 menschen, verloor daarbij het leven. Twee dagen lang werd, op bevel der over-

righeid, gegraven, om de ongelukkigigen te hulp te komen; maar toen moest men het laten steken, daar men bevond, dat het te veel tijd, moeite en geld kosten zou, om aan de begraven huizen te komen. De beek Boite was 6 uren lang door het puin opgestopt, doch baande zich toen met geweld eenen weg; de daar langs loopende heerebaan is nog niet hersteld, en men kan alleen nog maar met muildieren over het puin komen. Dit gewigtig natuurverschijnsel schijnt nog nader onderzoek te verdienen.

PAPYS, den 26 September.

Er is wederom van wege het ministerie eene dagorder afgekondigd, waarbij aan zoodanige invalieden, welke tot landen behooren, die geen gedeelte van Frankrijk meer uitmaken, en hetzelfde dus verlaten moeten, behalve hunne achterstallige soldijën en de gevone aan hunnen rang geëvenredigde reisgelden tot aan de grenzen, nog eene gratificatie toegestaan wordt, wier bedrag zal afhangen van de zwaarte der bekome wonden en van den weg, dien zij van de fransche grenzen tot hun vaderland moeten afleggen.

In alle departementen van het koninkrijk leggen de openbare ambtenaren den eed van trouw en gehoorzaamheid aan den Koning af. Het zijn feestdagen. Overal is het doen van eenen eed, welke in aller harten gehuisvest is, eene statige plegtigheid, welke de wederkomst van de hoop, het geluk en de bestendigheid aankondigt.

Zie hier het nieuw formulier van dien eed: „Ik zweer en beloof voor God, gehoorzaamheid en trouwheid aan den Koning, geenerlei verstandhouding te zullen houden, geenerlei raad te zullen bijwonen, geen verbond te zullen aangaan, die met deszelfs gezag strijdig mogten zijn, en indien ik, in het vak mijner functiën of elders, ontwaren mogt, dat er iets ten nadeele van den Koning gesmeed wierd, ik zulks ter zijner kennis zal brengen.”

BRUSSEL, den 28 September.

Naar men verneemt, is er een plan op het tapijt, om een paleis voor den Souvereinen Vorst te bouwen, en ten dien einde het hôtel, hetwelk thans door Z. K. H. wordt bewoond, en hetwelk door eene zeer breede straat is afgescheiden van het hôtel, hetwelk dient voor het bureau van den oorlog, door eene zeer fraaije kolumnade met dit laatsgenoemde hôtel te vereenigen; dit nieuwe Vorstelijke paleis zoude voorzeker een uitmuntend geheel opleveren.

Verscheidene duitsche dagbladen verzekeren, dat het lot van de landen, tusschen de Maas, de Moezel en den Rijn, beslist is; en dat dezelve aan Pruisen verblijven; men meent echter hier te lande, dat zulks nog op het Weener congres moet beslist worden, en dat het nog een aanmerkelijk punt van discussien zal opleveren, indien het waar is; zoo als men verzekert, dat Engeland omtrent de bestemming dezer landen, andere oogmerken heeft.

Z. K. H. de Souvereine Vorst, geniet de meeste blijken van liefde en hoogachting, op het reisje hetwelk Hoogstdezelve thans door deze provincien doet; alle de steden, dorpen en gehuchten, welke Z. H. bezoekt, zijn met eerebogen enz. voorzien, en overal waar de Vorst passeert, ontvangt de menigte hem met de levendigste toejuichingen.

Een onzer nieuwspapieren, behelst heden het navolgend uittreksel uit een brief van Porto-Ferrajo, van den 15den augustus: „De woning van Buonaparte, bestaat uit twee gebouwen, ieder van drie ramen en twee verdiepingen, vereenigd door een gebouw van vier ramen en een verdieping. De zonneschermen zijn groen en de deuren bruin geverwd, voor deze laatste staan twee schildwachten, en ziet daar al het uiterlijke. Van binnen is het met meer smaak aangelegd. De salon kan een honderdtal personen bevatten. De tuin, welke achter het huis ligt, zal vergroot worden. Eenige andere gebouwen dienen voor de kanselarij, de drukkerij en de stallen. Het is onwaar, dat onze Souverein, een aanvang gemaakt heeft met het bouwen van een paleis; hij heeft alleen eene waterleiding doen oprigten, om drinkbaar water naar de stad te voeren, en een lazareth doen bouwen, voor de zeelieden, welke hier quarantaine moeten houden. De vruchtbare grond van het eiland Pianosa, hetwelk tot nog toe bar en woest is, zal thans bebouwd worden. Men kan van het eiland Elba, een tweede Maltha maken. Onze Vorst bezit, naar men zegt, 135 millioenen livres op onderscheide namen in de Engelsche bank en de Monte Napoleon van Milaan geplaatst. Hij is thans zeer welvarende en dikker dan ooit, echter meent men eenige teekenen van den naderenden ouderdom te bespeuren. Hij slaapt weinig, staat vroeg op, rijdt twee a drie paarden af, en werkt dikwerf tot laat in den nacht. Het schijnt zeker, dat hij zijne memorien wil doen drukken, in welke, in de daad, menige groote en doorluchtige persoon op eene zonderlinge wijze zoude kunnen voorkomen, doch zijne staatkunde en de hoop die hij welligt nog voedt, zullen hem voorzeker velen doen ontzien. Men verspreidt allerhande geruchten aangaande het lot, hetwelk hem bij het Weener congres te beurt zal vallen; sommigen maken hem tot Prins van Benevent, anderen tot Souverein van Bolognè; dan eens vervoert men hem naar Parma, dan eens weder naar St. Helena. Omtrent eene zaak drukt zich onze Souverein duidlijk uit tegen de genen, welke tot hem komen, zijn verlaten, namentlijk, om den troon der Bourbons in Frankrijk te zien bevestigen. Hij heeft meer dan eens in zijne audientien gezegd: „Ik meen den franschen troon edelmoedig te hebben afgeestaan, op een oogenblik, dat anderen denzelven mischten zouden behouden hebben, met een schandelijk verdrag te teekenen. Ik heb liever den troon willen verliezen, dan Frankrijk vernederd zien.” Ah hij deze of dergelijke woorden spreekt, neemt hij nog die heerschende houding aan, welke hem in de Talle-

Heden mprigen, verlost voorspoedig van eene wegeschapene, doch dooden dochter, ANTIJE-RYPMA, geliefde huisvrouw van DOCKUM, den 29 september 1814. J. F O G T E L O O J

Heden morgen ten half vier uren, verlost voorspoedig van eene wegeschapene dochter, A. Y. YKE-MA, geliefde huisvrouw van BOLSWARD, den 1. oktober 1814. J. M E S D A G.

Ondertrouwd, J. D. E. B R E E T, Ontvanger der Registrarie, van Harlingen. En M. P. B R O N S, van Rotterdam. ROTTERDAM, den 24 september 1814.

Heden zijn ondertrouwd, H. H. L A D E N I J S, te Bolsward, En S. L Y K L A M A, te Leeuwarden. LEEUWARDEN, den 1 oktober 1814.

Wardende doorburgemeesteren intusschen ten strengsten verboden, om bij de intriede van Z. K. Hoogheid bin nen deze stad, noch vóór en onder de illuminatie, eénig Vuurwerk noch Schietgeweer (van welken aard ook) afsteken; zullende de ouders en voogden ten dezen, voor hunne kinderen en pupillen verantwoordelijk zijn. En op dat niemand hier omtrent eenige onwetendheid zoude kunnen voorwenden, zal deze worden gepubliceerd en geaffigeerd, ter plaatse alwaar zulks te geschieden gebruikelijk is. Leeuwarden, den 4den oktober 1814. Burgemeesteren voornoemd, De president-burgemeester, B. B. R. N. H. B. U. M. A.

De STUDENTEN der akademie van GRONINGEN, worden verzocht, om, terstond bij hunne aankomst te Groningen, hunne namen en woonplaatsen aan te geven, bij den pedel DIJKEN. H. MONTINGHE, Groningen, den 26 september 1814.

den zeergeleerden heer J. P. A. W. van Vianen, predikant te Vianen. N O T I F I C A T I E. BURGEMEESTEREN DER STAD LEEUWARDEN, van wege den heer Gouverneur dezer Provincie, op éene officieele wijze geïnformeerd zijnde van het arri- vement van Z. K. Hoogheid onzen zeer geëerbiedigden en geliefden Souverein binnen deze Hoofdstad, op DINGSdag aanstaande, den 17den dezer maand. Bringen deze heughelijke tijding ter kennis van de respectieve ingezetenen dezer Stad en Jurisdicte; dezelve tevens te kennen gevende: dat zij, die uit eene natuurlijke liefde en hoogachting voor dezen beëindigen Vorst, verlangen mogten hunne huizen te illumineren, deze hunne gevoelens daar toe kunnen aan den dag leggen, van des avonds acht tot twaalf uren, en na welken tijd het hun mede zal geoorloofd zijn VUURWERKEN en ZWERMERS af te steken, mits niet in de nabijheid van het gebouw, alwaar Z. K. Hoogheid gelogeerd zal zijn.

den kenmerkte, doch dikwijls heeft hij het uitsigt en de houding van een gemeenen soldaat. Onze armée bestaat slechts uit 1000 man, en die korsikaansche regemanten, waarvan men gesproken heeft, bestaat niet, dan in de verbeelding. Ik meende dat hij onkundig in zezaken was. Niettemin heeft hij den engelschen kapitein Usher dikwerf verstoemd, door zijne kennis in het bouwen en uitrusten van vaartuigen. Het is waar, dat deze kapitein eene plijke, met diamanten bezette doos, waar hem ten geschenke ontvangen heeft. Hij schertst dikwerf over zijne ongelukken en over die zijner broeder; hij vergeeft, naar zijn zeggen, Talleyrand, omdat hij denzelven beleedigd had, maar hij ontziet in geenendele den senaat enz. GRONINGEN, den 30 September.

Uit het te voren gemelde drielal, is gisteren door den grooten kerkenraad der nederduitsche her orme gemeente, ter vervulling der vakature, veroorzaakt door het overlijden van den welverwaardigen zeer geleerden heer M. Swijghuizen, met eeparigheden zeer stemmen, alhier tot predikant beroepen: den wel eerwaarde-

